

DELAVSKA POLITIKA

POLITIČEN DNEVNIK

Št. 5.

V Ljubljani, dne 7. januarja 1926.

Leto I.

Izhaja vsak delavnik ob 11. dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Breg štev. 12./II.

Rokopisi se ne vračajo.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Ljubljana, Breg 12. pritličje.

Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno: v Ljubljani in po pošti 20.— Din, po raznašalcih izven Ljubljane 22.— Din, za inozemstvo mesečno 32.— Din.

Cene inseratom:

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1.— Din. V oglašnem delu stane petitna enostolpna vrsta 3.— Din. Pri večjem številu objav popust.

Eksistenčni minimum.

Obdavčenje državljana je raznovrstno. Ko pijes kavo, plačaš davek; ko greš na veselico, plačaš z vstopnino davek; ko greš v kino, plačaš davek — ko daš otroku denar za cukrčke, plačaš davek; ko kupiš klobuk ali obleko, ki so jo pripeljali iz Češke ali Italije, plačaš davek — ko prosiš za stanovanje na stanovanjskem sodišču, plačaš davek; ko te obsodijo na sodnijo, plačaš davek — ko se pelješ po tramvaju, plačaš davek — ko pa dobiš tiste dinarčke za težko svoje delo, pa če si že hlapec ali dninar, mizar ali kovač, rudar ali kaj drugega, ti tudi že v naprej odtegnejo »za davek«...

Davek imenujejo seve z različnimi imeni in priimki; je viden in neviden, prav občutljiv in »skoro ne veš zanj, ker se ga ne zavedaš«. Delimo ga v direktnega in indirektnega; direkten te naravnost zbode, ker ga naravnost iz žepa vzameš in plačaš. Indirekten je pa oni, ki ga plačaš pri vsakem požirku kave, vina, piva itd., pri vsakem grizljaju kruha.

Delavec, ki mora kupovati vse, kar potrebuje za hrano, za obleko, sploh za življenje, plačuje neprestano indirektno davke. Pri vsaki kili cukra plačaš pet dinarjev davka, pri vsaki kili soli 2 Din 50 para itd. itd. Tobak n. pr. — skoro 4 petine vsega denarja —, ki ga delavec pokadi, gre za davek, prav tako precej od one svote, ki gre za pijačo. Obleka, obutev — povsod gleda ven davek in davek. Delavec je obdavčen z vsemi bremenimi indirektnih davkov. Je največji davkoplačevalec!

Ali je prav in pravično, da se delavca potem še pritegne k naravnostnemu, direktnemu davku?!

V kulturnih državah se je zato tudi določil znesek dohodkov, ki ne spada več pod obdavčenje, kajti od tega zneska se že ne da nič več odtegniti, ker je komaj za najbornejšo življenje. Včasih smo rekli: »od tega se cesar nič ne dobi«. Ta znesek se imenuje s tujo besedo: **eksistenčni minimum**!

Delavec, ki ima manj dohodkov, kot je določeno za eksistenčni minimum, ne plačuje direktnih davkov. Beseda »eksistenčni minimum« pove sama, kaj naj se pod njo razume. Znesek, ki naj ne bo več obdavčljiv, je tisti, ki komaj zadošča za najnujnejše potrebe. Po tem, v kaki višini je v posameznih državah določen ta znesek, lahko sodimo moč delavskega razreda v državi in pa upoštevanje delavskega ljudstva po vladajoči buržoaziji.

Jugoslovanski eksistenčni minimum je naravnost sramoten! 5000 dinarjev (reci in beri pet tisoč) na leto smatrajo pri nas za znesek, pod kateri »ne gre več«. 5100 Din pa je že svota, ki podpada davku!!

V praznovanju in počivanju solidarni.

Belgrad, 7. jan. Na pravoslavni Božič počiva vse delo. Tudi katoliški ministri praznujejo praznike, češ, da je to za edinstvenost države potrebno. Finančni odbor je prekinil z delom in po praznikih bo nadaljeval s proračuni posameznih ministrstev. Že danes vlada veliko zanimanje za razpravo proračuna vojnega ministrstva, ki niti malo ni upošteval slabih državnih financ.

Veliko vznemirjenja je vzbudil tudi nepričakovani padec dinarja.

Narodna banka je sicer na borzah že intervenirala, bo vzdržala nekaj časa dinar tudi na običajni višini, vendar pa je zaupanje v stabilnost dinarja zelo padlo.

Po praznikih bodo parlamentarne stranke nadaljevale z rekonstrukcijskimi poskusi. Doslej pa še ni bilo mogoče kontrolirati vesti, da bi se sestavila še pred sklicanjem skupščine povsem nova koalicija, ki bi jo tvorila predvsem ena sedanjih vladnih strank.

Zakon o pobijanju draginje — komedija.

Belgrad, 7. jan. Minister Simonović je povabil k sebi novinarje in obrazložil načela novega protidraginskega zakona. Po zakonskem osnutku bo predvsem odpadlo določilo o dopustnem 25 odstotnem trgovčevem dobičku. Mesto tega bodo posebni krajevni odbori maksimirali cene najvažnejšim življskim potrebščinam. Z novim protidraginskim zakonom upa doseči minister

znatno znižanje cen in s tem znatno pocenitev delovnih sil. Za delavstvo in nameščenstvo se napovedujejo zato nova znižanja mezd in plač.

Minister za socialno politiko upa, da bo zakon o pobijanju draginje z odobravanjem sprejela javnost. Pri zakonskem osnutku je važno tudi, da predvideva podpiranje občin, aprovizacij in konzumnih zadrug.

Horthyjev režim mora pasti?

Budimpešta, 7. jan. Vsled najnovejšega škandala, ki je privedel — vzlic odporu vlade — do aretacije najbližjih Horthyjevih prijateljev, je stališče sedanjega režima močno omajano. Francoska vlada je ponovno zahtevala z vsem podudarkom, da se zadeva do kraja izčisti. Francosko časopisje posveča razmeram na Ogrskem veliko pozornost. Vsi listi brez razlike so mnenja, da je Ogrska postala gnezdo monarhističnih pustolovev in mednarodnih političnih intrigantov. Zahtevajo odstop Horthyja in radikalno izpremembo režima. Pravi, da predstavljajo sedanja Ogrska trajno nevarnost za mir v podonavskem ozemlju. Tudi angleška jav-

nost je močno vznemirjena. Bolj in bolj prodira uverjenje, da je iskati glavnega kriveca v Horthyju in v njegovi okolici. Vlada je vedela, da se denar falzificira v državni banki in da se pripravlja monarhistični puč. Vsled tega splošnega odpora v mednarodni javnosti, ki noče pojenjati, marveč se bolj in bolj poostrava, se je stališče Horthyja odnosno njegove vlade močno omajalo. Socijalistični poslanci zahtevajo, da naj vlada odstopi in z njo vred upravniki poslov Horthy. Zunanji in notranji pritisk je tako močan, da ni izključena možnost, da se ves ta krvavi režim nenadoma zruši.

Nemiri v Rumuniji.

Belgrad, 7. jan. Rumunski škandal naravno ni končal kljub vsem poskusom le z odpovedjo prestolonaslednika Karla. Oprt na vojaško kamarilo je skušal Karol upostaviti vojaško diktaturo. Bratiano pa se je opiral na fevdalno veleposest in uspelo mu je, da je preprečil Karlove namere. Potniki, ki prihajajo iz Rumunije, pripovedujejo,

Delavska politika in znanost.

Praga, 7. jan. Delavska soc. dem. stranka je izdala obširen proglas, v katerem poudarja veliko

15 Din dnevnega dohodka smatra belgrajska gospoda za delavčev eksistenčni minimum!

Kakor smo zapisali včeraj: proč z davkom na zaslužek telesnih delavcev — moramo zapisati danes zopet in pa še energičneje:

Proč s sedanjim eksistenčnim minimumom!

važnost kulturnega dela za delavsko ljudstvo. Za 10. januar se pripravljajo velikanske manifestacije po celi Češki v ta namen. Ta mesec se odpre v Pragi tudi visoka šola za socijalistične nauke.

PRVI TELEFONSKI POGOVOR IZ BRZOVLAKE.

Berlin, 7. jan. Radiotelefon na progi Berlin-Hamburg, so izročili včeraj javnemu prometu. Prvi je govoril urednik Berliner Tagblatta.

Ženam soodločno.

Belgrad. Narodni ženski Savez je zahteval od ministra Pravde, da sprejme za člana sovjetodavnega zbora, ki ima razpravljati o novih zakonih, tudi zastopnico žen. Minister pravde je zahtevo odklonil, pač pa obljubil, da bo Narodnemu ženskemu Savezu pošiljal vse zakonske načrte v oceno.

London. Angleška delavska stranka je sklenila v svoji glavni seji, da se bo odslej s podvojenim vnuem lotila dela za probujenje žena. V ta namen so izvolili poseben odsek.

TRGOVINSKA POGAJANJA MED JUGOSLAVIJO IN ANGLIJO.

Belgrad, 7. jan. Med Jugoslavijo in Anglijo so pričela pogajanja glede nove trgovske pogodbe. Po ureditvi prvih formalnosti se bodo nadaljevala pogajanja v Londonu. Jugoslovanski delegaciji načeljuje dr. Ribač, za eksperta fungira pa dr. Vošnjak. Gotovo je, da je naša delegacija za vsa ta trgovinska pogajanja docela nepripravljena in država od teh pogodb ne bo imela prav nobenega dobička. Dasi bi morala vlada upoštevati nujno prilike v državi in dosledno propadanje celotnega gospodarskega življenja, smatra vendar vsa taka pogajanja za postransko in ne bistveno delo.

RADIČ BOLAN.

Zagreb, 7. jan. Tudi minister Radič je sedaj obolel. Zdravnik je baje ugotovil hud prehlad in odredil, da mora Radič ležati in molčati. Lega bo Radiču prijala, manj po godu pa mu bo molk. — Pri njem se vrše sedaj strankina posvetovanja, predvsem pa razgovaranja, kako doseči pri radikalih upoštevanje svojih zahtev. Iz zanesljivih krogov smo zvedeli, da bodo Radičevci zahtevali predvsem, da odstopi minister Maksimović.

MEZDNO GIBANJE VELIKIH ŽUPANOV USPEŠNO ZAKLJUČENO.

Belgrad, 7. jan. Notranji minister je predložil finančnemu odboru predlog za zboljšanje gmočnega položaja vseh velikih županov. Po njegovem predlogu bodo dobili veliki župani v Belgradu, Zagrebu, Skoplju, Sarajevu in Ljubljani po Din 3000 vsi ostali veliki župani pa po Din 2500 reprezentacijske doklade. Dr. Pivko je zahteval tudi za mariborskega velikega župana višjo reprezentacijsko doklado, vendar pa ni uspel. To bodo reprezentirali sedaj naši veliki župani.

NOVI GENERALI.

Belgrad, 7. jan. V vseh krogih so iznenadila imenovanja in premestitve novih generalov. Iznenadenja predvsem, ker so se ta imenovanja izvršila neposredno po rumunskih dogodkih. Tudi Ljubljana dobi novega generala, in sicer sedanjega pomočnika šefa generalnega štaba.

Monarhistični puč s pomočjo ponarejenih frankov.

V Italiji so fašisti z batinami, bombami, požigi in umori utrdili svoj teror in rešili svojo »nacijo«. Bolgarski Čankov, ki se je sedaj preselil iz ministrskih soban v neki samostan pod zaščito križa, je požgal na tisoče vasi, obesil in ustrelil na desetisoče revolucionarjev, španski de Rivera je s svojo kolonialno »politiko« uničeval cele inorodne narode; pa tudi v Avstriji in Nemčiji so skušali z enakimi metodami dvigniti »narodno zavest« in rešiti domovino pred rdečo nevarnostjo. Celo v naši Jugoslaviji so razni velepatritiji hoteli rešiti nacijo z oboroženimi pohodi na delavske revirje, z napadi na delavske domove in justifikacijami.

Madžarski diktator Horthy je pa vse prekosil. Tekom svojega državnovotornega delovanja je pomiril okoli 60.000 delavcev in borcev za svobodo. In sedaj so ti magnati pozikovali restavrirati krono sv. Stefana s pomočjo ponarejenih bankovcev. In kakšni ljudje so pri tem podjetju sodelovali? Našestemo samo glavne voditelje te reševalne akcije: Nadvojvoda Albrecht-Habsburg-Arpád, ki naj bi postal prvi fašistovski diktator; dosedanjí krvnik madžarskega delovnega ljudstva Horthy; grof Csaky naj bi poskrbel za mobilizacijo bivših aktivnih oficirjev; šef policije Nadosy, znani morilec tisočev političnih jetnikov bi postal notranji minister; grof Karl Khuen-Hedervary bi bil naznačen za ministra zunanjih zadev; končno še grof Klebelsberg in celo neka maziljena glava s škofovsko mitro naj bi razlila svoj blagoslov na glave krvnikov madžarskega naroda.

Mussolini je blagohotno zrl na akcijo svojih somišljenkov in bandeditov, Chamberlain si je zadovoljno mel roke, Francija bi zamolčala vso zadevo, ako bi ne zvedela o milijonih ponarejenih frankov. Akcija je bila dobro pripravljena in bi uspeła, kajti v Madžarski je zaenkrat izključen vsak večji protidoppor od strani delovnega ljudstva, ki je vsled terorja in krvavega nasilja oropano vseh političnih in socialnih pravic.

Tako bi prišli do nove monarhije s pomočjo ponarejenega denarja, do novega kraljestva, podivjanih fašistovskih tolp, zgrajenega na grobovih umorjenih revolucionarjev.

Naloga proletarijata celega sveta je, da budno zasleduje dogodke na Madžarskem, ker ni izključeno, da se bodo ti dogodki še drugje pomnožili, ako ne bo revolucionarni proletarijat ostal na straži!

—gren.

Pokrajinski zbor SSJ v Celju.

(Zaradi obveščanja delavske javnosti prinašamo naknadno kratko poročilo o pokrajinskem zboru SSJ, ki se je vršil dne 20. dec. pr. l. v Celju.)

Dne 20. decembra 1925 se je vršil v Celju pokrajinski zbor Socijalistične stranke Jugoslavije, na katerem je bilo zastopanih 20 organizacij z 32 delegati. Ker nekateri kraj. org. niso pravočasno obračunale, niso bile na kongresu zastopane.

Kongres je otvoril ob 9. uri s. Korun, ki je pozdravil delegate in se spomnil 60. letnice s. Čobala, ki mu je v imenu zbora častital, čemur je zbor viharno pritrdil.

Za glavni odbor stranke je kongres pozdravil s. Muzikravič, za pokrajinski odbor v Zagrebu so dr. Berberović, za izobr. zvezo »Svobodo« in za Zvezo gospodarskih zadržug pa s. Golouh.

Poročilo pokrajinskega načelstva je podal s. Korun, ki je obširno razpravljalo o političnem položaju v državi in reakciji, ki vlada v našem javnem življenju in ki je zavzela ob zadnjih volitvah v nar. skupščino značaj belega terorja. Tudi socialna zakonodaja se sabotira in izigrava. Gospodarske razmere, ki so za delavce največje važnosti, so se v zadnjem času zopet poslabšale. Posledica teh razmer je strašna brezposelnost. Popravka dinarja ni prinesla zaželjenega uspeha. Tudi z vstopom Radića v vlado se razmere niso izboljšale, čeprav je marsikdo to pričakoval.

Da ublažimo spore in pripomočemo k konsolidaciji razmer med delavskimi masami, smo iskali veze z njimi pri vseh akcijah, ki so se tikale običajnih delavskih razmer. Pri tem nismo sklepali nikakih kompromisov z drugimi strankami ali strujami, varovali smo vedno naše načelno stališče, smatramo pa, da smo ravnali prav, če smo iskali veze z nekdanjimi komunistično orienriranim delavstvom. Tako smo proslavili n. pr. prvi maj skupno z ostalim delavstvom, ki se je hotelo skupni proslavi pridružiti.

Napram zadružnim delavskim organizacijam se je načelstvo držalo stališča, da jih je smatrati za del pokreta in jih je podpiralo.

Poročevalec navaja na to razne akcije, katere je stranka započela odnošno v njih sodelovala: volitve v Nar. skupščino, borba proti davku na ročno delo, stanovanjski zakon, ustanovitev centr. delavskega sveta v Ljubljani itd. Kar se slednjega tiče, omenja, da ima ta svet v glavnem namen usmerjati delo vseh delavskih organizacij v enotnem pravcu, pri čemur je popolno-

ma varovana samostanost vsake v njej zastopane organizacije.

Poročila so bila enoglasno sprejeta in načelstvu ter tajništvu odglasovan absolutorij.

Na to so prišli na dnevni red referati: s. Grčarja o agrarnem programu stranke, s. Likarja o socialnih delavskih institucijah, s. Jelenca o samoupravnem programu stranke. Referati so bili zelo zanimivi in jedrnatí, žalibog nam nedostaja prostora, da jih podamo v celoti.

O referatih se je razvila živahna debata in so bile resolucije, ki se predložijo glavni strankini upravi v nadaljnjo razpravljanje, soglasno sprejete. Takoj pa se je sprejel sklep, da se ustanove v Sloveniji pri vseh strankinih organizacijah agrarni sveti za proučevanje agrarnih razmer v Sloveniji.

O taktiki pokr. organizacije, o kateri se je razpravljalo kot v poslednji točki dnevnega reda, sta referirala ss. Eržen in Uratnik. Za širšo delavsko javnost sta bila ta referata in debata o njih najbolj zanimiva. Mišljenje, ki se je o tem vprašanju izkristaliziralo na pokrajinskem zboru se zreali v soglasno sprejeti resoluciji, ki jo pričujemo prihodnjič.

Glede našega časopisa je zbor vzel na znanje njegovo izdajanje, seveda s tem, da »Delavska Politika« izhaja le kot delavsko glasilo.

Pokrajinski zbor SSJ v Celju pomeni važen dogodek v delavskem gibanju preteklega leta.

Ljubljansko delavstvo proti demontiranju socialne politike.

Včeraj se je vršilo v Ljubljani več delavskih shodov, ki so bili izredno dobro obiskani. Delavstvo je ogorčeno protestiralo proti nameravanemu demontiranju socialne politike in proti vladnemu štedenju na račun izstradanega jugoslovanskega delov. naroda. Shodi so se vršili na Viču, v Sp. Šiški, v prvem in drugem kolodvorskem okraju, v Trnovem in št. Jakobskem okraju. Ti shodi, ki so bili prvotno namenjeni organizacijskim vprašanjem, so se spontano razvili v ogorčen protest. Navzoči so glasno zahtevali, da se mora napraviti konec krivični vladni politiki ter da se morajo ohraniti delavstvu vse socialno politične ustanove. Sklepalo se je tudi o nadaljnjih ukrepih v svrhu preprečenja vladnih namer. Pooblastilo se je Strokovno komisijo za Slovenijo, da se posluži vseh možnih bojnih sredstev. Socialno politične pridobitve morajo ostati nedotaknjene!

Na vseh shodih je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija:

Delavstvo ogorčeno protestira proti nameravani redukciji socialno političnih ustanov. (Smatra vse najnovejše, v finančnem odboru iznešene vladne predloge, ki gredo za tem, da se oropa delavstvo vseh njegovih najnujnejših dosedanjih socialno političnih pridobitev, za direktni, zavestni atentat na delavsko življenje in pravice, ter pozivlja poslednjič osrednjo vlado, da prekliče te svoje predloge in ohrani delavskemu razredu vsaj še ono malo socialno varstvenih ustanov, kar jih je doslej imelo. Delavstvo smatra, da gazi vsak poizkus okrutne socialne politike ne samo naš zakon, nego tudi po verzajski pogodbi mednarodno veljavne obveznosti.

Delavstvo zahteva obenem, da se socialna politika izpopolni, da se uvede starostno zavarovanje, da se podpira brezposelne, da se ohrani zakonito najemniško varstvo, da se izpopolni inspekcija dela ter uradno nastopi proti vsem kršilecem osemurnega delovnika: sploh, da se izvajajo vse socialno politične zahteve organiziranega delavstva.

Pooblašča obenem Strokovno komisijo za Slovenijo, da se posluži vseh najjačjih sredstev v obrambo ogrožene delavske eksistence.

Glose.

Za Radićem — Jovan Plamenac.

V naši državi je vse mogoče. Radić — veliki republikanec in atimonarhist, velehrvat in srbofob, je preomalo polovico sveta, da si pridobi javno mnenje za svojo demagogično politiko. Zaprli so ga, da se skesa svojih grehov in da lahko postane minister. Radić je res postal minister, toda v zaporih sede še skoraj vse njegove žrtve... Vsi pač ne morejo postati ministri. In sedaj se je pojavil še Plamenac, znani vodja črnogorskih emigrantov, ki še vedno težijo po samostojnosti svoje države. Vdoli je to akcijo z vso vne-mo dokler ga niso zaprli. In kje je sedaj? Svoboden — v Belgradu podaja izjave sledeče vsebine: »Radić je tudi deloval proti Srbiji in je sedaj minister. Zakaj bi jaz ne mogel postati tudi minister kot Radić? Zna Pašić, kaj dela! In na mene ne bo pozabil!« In res ni pozabil Pašić na njega. Kajti Plamenac ima lepo plačo — oni pa, ki so slepo verovali v njegovo delo, sede v ječah obsojeni po zakonu o zaščiti države na najtežje kazni... Pašić pa zbira okolu sebe izdajalce revolucionarne misli in deli med nje ministrske in druge dobičkanosne portfelje. Vsakemu po zaslugi: Judežu srebrnike — revolucionarju ječo!

Charles Dickens:

Božična pesem

v prozi.

Medtem se je megla tako zgostila, da so tekali okrog ljudje z gorečimi plamenicami in se ponujali za spremljevalce pred konji v kočijah. Starodaven cerkveni stolp, čegar bobneč, star zvon je vedno kradoma lukal dol iz gostega okna v zidu na Scroogeja, je postal neviden in je bil ure in četrti v oblakih, čemur je sledilo tresoglasno trepetanje, kakor bi šklepetali gori v zmazli glavi zvonika njegovi zobje. Mraz je postal silen. Zunaj na cesti, na oglu dvorišča so popravljalí delavci plinove cevi in zanetili velik ogenj v oglehki; okoli nje se je zbrala gruča razcapanih mož in dečkov, ki so si greti roke in mežikali pred slepeče-belim plamenom. Ker je bil vodovod osamljen, je izkipevala voda svoje glavno zmaznilo in se pretvorila v odljuden led. Blesk prodajaln, kjer so prasketale v vročini svetilk vejice in jagode bodičja, je metal na blede obraze mimohodečih rdečo svetlobo. Trgovine perotinarjev in trgovcev z živili so postale zagonetna šala: en sam pravljichen sijaj, ki se je na vso moč upiral kateremukoli odnosu do tako dolgočasnih stvari kot sta nakup in prodaja. Lord Mayor je v mogočnem stanovanju Mansion House naročil svojim petdesetim kuharjem in slugam, da praznujejo Božič, kakor se za družino Lorda Mayorja spodobi. Celo mali krojaček, kakatega je kaznoval pretekli pondeljek radi pijanosti in javne krvoželjnosti z denarno globo

pet šilingov, je rogljal v svoji podstrešni sobi jutranji puding, medtem ko sta šla njegova suha žena in otrok kupovat govedino.

Megla in mraz pritiskata čedalje huje. Prodirno, vsiljivo, žgoče mrzlo! Ko bi bil dobri sveti Dunstan hudoba za nos prijel s takim vremenom, mesto da je rabil svoje običajno orožje, bi bila rjovela še vse strašnejše. Lastnik ozkega, mladega nosa, razglodanega in razjednega od lačnega mraza, kakor so razglodane kosti psov, postojí pri Scroogejevi ključavnici, da bi ga vzradostil z božično pesmijo; a že pri prvem glasu pesmi

„Bog blagoslovi vas, gospod veselí! Prestraši naj vas nič!“

pograbi Scrooge ravnilo s tako odločno kretnjo, da pevec prestrašen pobegne in pusti ključavnico megli in mrazu.

Pride čas, ob kojem se je pisarna zapirala. Scrooge nejevoljen vstane in molče pomigne pisarju, ki čaka na to v temnici, koj upihne svečo ter se pokrije.

„Jutri misliš nemara ves dan izostati?“ vpraša Scrooge.

„Če je vam prav, gospod.“

„Ni prav,“ de Scrooge, „in ni lepo. Če ti zaradi tega odtegnem pol krone, boš mislil, da se ti godi krivica?“

Pisarju gre nekoliko na smeh.

„Vendar,“ pravi Scrooge, „ne misliš, da se godi krivica meni, če plačam za en dan počitka.“

Pisar meni, da je to le enkrat na leto.

„Prejalov izgovor, da bi bilo dovoljeno, okraši človeka vsak petindvajseti december!“ pravi Scrooge in si zapenja površnik do brade. „Dozdeva se mi, da bi rad imel ves dan. Bodi dopoldan tu!“

Pisar je obljubil, da bo, in Scrooge je godrnjaje odšel. Kot bi trenil, je bila pisarna zaprta in pisar z dolgimi konci bele ovratne rute, bingljajočimi mu pod pas (površnika ni imel) se je peljal zadnji v vrsti dečkov dvajsetkrat po drči na Cornhillu na čast svetemu večeru. Nato je dirjal domov v Camden Town hitro, kakor so ga nesle noge, igrat se slepo miš.

Scrooge je povzli svojo mrko večerjo v običajni gostilni. Ko je prečital vse časnike in prebil ostali večer ob svojem bančnem dnevniku, je šel domov spat. Prebival je v sobah, kjer je stanoval svoj čas njegov družabnik. Bila je to močna vrsta sob v temnem poslopju na nekem dvorišču. Človeku se je vsiljevala misel, da je moralo to poslopje pridrveti semkaj, ko je bila še mlada hiša in se je z drugimi hišami igralo skrivalico, a pri tem zgrešilo pot domov. Bilo je zdaj dovolj staro in pusto, kajti nihče razen Scroogeja ni stanoval v njem, ker so bili ostali prostori oddani v najem za prodajalne. Dvorišče je bilo ta večer tako temno, da je moral celo Scrooge, ki mu je bil znan tam vsak kamen, tipati z rokami. Krog črnega, starega hišnega vhoda sta tiščala nocoj megla in mraz silno, kakor bi bil sedel na pragu sam vremenski duh v otožnem premišljevanju.

(Dalje prih.)

Iz pastirskega pisma. Kardinal Piff: »Socijalizem je anarhističen, revolucionaren, fantastičen in protivski. On gre še dalje kot zaničevalce religije. Kapitalizem, on je postal bojevnik proti božji dobroti in previdnosti. On (socijalizem) hoče spremeniti šolo v politično, protivsko vzgojevalnico, on je glasnik sovražstva proti Bogu.« Potem citira evangelij sv. Matevža, tisto o mlinskem kamnu, katerega naj se obesi okoli vratu in o globočini morja... Nadalje: »Ne štedite s palico, kajti palica in kazen vzbujata modrost.« »Ti ne moreš služiti Bogu in pa Mamoni« (denarju.) — Kar se tiče socijalizma naj gospod kardinal Piff prepusti to nam — proletarijatu. Mi se bomo borili proti vsemu, kar je v zvezi s kakršnokoli kapitalistično previdnostjo. Kar se pa tiče zadnjih dveh nauk, naj bo gospod kardinal prepričan, da jih bomo zvesto izpolnjevali, posebno tiste glede palice in kazni. In takrat pridejo tudi mlinski kamni evangelista Matevža v uporabo. In vemo tudi, kam jih bomo obešali...

Švedski ministrski predsednik, sodrug Branting je rekel: »Če hoče-

te delavca vzgojiti, da bo rad čital naše časopise in knjige, potem mu dajte lahkega čtiva. Ne oplašite ga takoj spočetka s težkomišljivimi in učenimi članki o znanstvenem socijalizmu. Prilagodite se njegovega razumu in njegovemu smu. Kratkočasna anekdota, ki vsebuje poučno moralo, kratka notica o kakem dnevnem vprašanju, kateri se prida tozadevno naše stališče, poljudno pisane novice, bo več koristilo kakor celi zvezki globokoučenih stvari, katerih priprost delavec ne more razumeti.« — Taka, želimo, naj bi bila naša »Delavska Politika«, da bo postala oni dolgo pogrešani forum za vsa vprašanja delavčevih teženj, njegovo razvedrilo in pouk. Zavedajmo se, da se pred preveč učenim človekom delavec ne počuti dobro, rad pa sprejema nauke od prijaznega in preprostega, ker čuti da mu je bližji. Tudi preveč prerokanja z nasprotniki postane sčasom neprijetno. Držimo se torej zlate sredine: za vsakogar nekaj. — (Op. uréd.: S tem modrim nasvetom mariborskega čitatelja se popolnoma strinjamo.)

bavne pa so bile povprečne ulice do Ljubljane.

Novi vozni red je napravil precejšnjo zmedo med našimi »furmani«. »Vozi na desno! Prehitevaj na levo!« sta novi cestno-uradni zapovedi. Pa se jih nihče ne drži. Na deželi tega sploh ne opažajo, v mestu, predvsem pa v predmestju, ima policija obilico posla.

Polijski posli. Brez pijanosti ne gre. Bilo je par aretacij. Huje so kršili policijski cestni red (5 aretacij), policijsko uro so samo enkrat prekorčili, obrtni red tudi enkrat.

Prase. — Gnilobo naše srčne kulture pa kaže žalosten slučaj nekega T., ki je kazal svoj spolni ud mladim deklicam.

V Kolodvorski ulici sta se v nedeljo zjutraj našla dva zlata prstana (1 poročni in 1 pečatni). Kdor ju je izgubil, naj vpraša upravo »Delavske Politike«!

V DELAVSKE DOMOVE »DELAVSKE POLITIKO«!

V nedeljo, 10. jan. t. l. ob 9. uri se vrši občni zbor del. pevskega društva »Cankar« v gostilniških prostorih s. Šlibar-ja v Sp. Šiški, Jernejeva cesta. Dnevni red: a) poročilo predsednika, b) poročilo tajnika, c) poročilo blagajnika, d) event. izpredemba pravil, e) volitev novega odbora, f) razno. Vse sodruge, ustanovne in podporne člane se vabi, da se tega zanesljivo udeležijo. Za redne člane pevce udeležba obvezna. — Odbor.

Izobraževalno društvo »Svoboda«. Moste, vabi svo članstvo na svoj občni zbor, ki se bo vršil 17. januarja t. l. v gostilni pri Krušiču, v Zeleni jami. Obenem se sprejemajo novi člani. — Odbor.

Iz sodne dvorane.

Prepiri s stražniki imajo včasih precej nerodne posledice na sodišču. Iz srbskega kazenskega zakona smo prevzeli namreč več kazenskih paragrafov, tako tudi znani § 104, ki šteti vse javne uslužbence, seveda, to le, kadar so v službi. Največkrat nastopajo kot užaljeni policijski stražniki, orožniki, poštni uradniki, davčni in sodni eksekutorji, učitelji in učiteljice. Tako je nahlulil neki trgovski potnik stražnika Pavla Kavška z besedami: Ti si tisti prokleti policaj, ki me vedno naznani. »Kaj pa misliš da si, če imaš dve zvezdi pod vratom in pa pendrek.« Stražnik je moža pomiril, toda, ker le ni pomagalo, ga je odpeljal na stražnico. Mož je bil obsojen radi te merodnosti na 1 teden zapora. — Še bolj pa se je razhudil nad stražnikom mlad fant iz ljubljanske okolice. Stražnik ga je zalotil na Poljanski cesti in mu je napovedal aretacijo. To pa je fant tako ujezilo, da je pograbil stražnika z eno roko za vrat, z drugo pa za pendrek. Bil je tako nasilen, da je moral stražnik poklicati še tovariša na pomoč. Pri obravnavi so ugotovili, da je fant na slabem glasu, da se potepa in ima redno bivališče samo, kadar je zaprt. Obsojen je bil na dva meseca zapora.

Trbovlje.

Namesto dobička, same izgube! Navada v današnjem kapitalističnem družabnem redu je, da se ob novem letu sklepajo računi in delajo bilance. Ob novem letu natančno vidi vsak kapitalist, koliko je v minolem letu izmozgal iz delavcev trpinov. Kadar zagledajo te številke beli dan, so sicer že tako zaokrožene, da ne nudijo več širši javnosti resnično sliko, izkazujejo pa te bilance še vedno gorostasne profite, kateri služijo le poedincem. In ko ti poedinci sedejo k mizi, si ne vprašujejo samo, kje naj si v novem letu sezidajo nove palače, v katero letovišče pošljejo v poletni sezoni svoje mehkužne in razvajene soproje, nego tudi, kako bi v novem letu svoje milijonske dobičke še povečali, kje bi se dalo še kaj izstisniti iz ubogega, že itak onemoglega delavstva. Taka je povprečna slika novih let v tem kapitalističnem družabnem redu. Oglejmo si pa sedaj letoletno bilanco našega

delavstva. Trpel in garal je celo leto kot črna živina, oslabil je do skrajnosti vsled napornega dela in slabe hrane, vidi, da so njegovi otroci in žena bedni, raztrgani in bosi; vidi tudi, da si ni mogel nič prihraniti za čas, ko bo po trudapolnem delu onemogel in goslolel, ali ko bo vsled te ali one gospodarske krize ali borbe ostal brez dela, brez zaslužka. O blagajniški knjigi pri delavcu trpinu niti govora ni; kako pa tudi, saj pride do denarja samo ob plačilnem dnevu, pa še tisti zaslužek je tako reven, da ne zadostuje niti za najpotrebnejše. Torej z eno besedo, delavec vidi ob novem letu za seboj in pred seboj samo bedo in pomanjkanje. To je žalostna bilanca delavca-trpina ob novem letu. Ob takih žalostnih urah se vsakemu delavcu vsiljuje vprašanja: Zakaj je tako, in kako dolgo bo še tako? Mnogo jih je, ki so že spoznali, kaj nam je treba. Da moramo namreč strniti delavske vrste v mogočnih razrednih organizacijah. Le žal, da je teh še premalo, da bi mogli rešiti sebe in druge. Zato ponavljamo tudi ob novem letu delavstva cele Jugoslavije klic: organizirajmo se, strnimo svoje vrste za obrambo vseh, ki smo brezpravni sužnji v današnji svet upropaščujoči družbi.

Nov Delavski dom. Stanbena, konzumna in gostilniška zadruga »Del. dom« v Trbovljah je s pomočjo sodrugov v Senovu pri Rajhenburgu dogradila nov Delavski dom, v katerem se bo tekom tega meseca otvorila trgovina in gostilna. S tem je delavstvo zopet pridobilo novo zavetišče, kjer se bo nemoteno zbiralo in borilo za svoje pravice. Zopet nov dokaz, kaj vse delavstvo more doseči, ako dela složno v svojih organizacijah.

Ko je izšla »Delavska Politika«, je naš kolporter obiskal tudi trgovce, gostilničarje in obrtnike v naši dolini, da se naroče na delavski list. Ti ljudje pa poznajo delavca samo takrat, kadar jim prinese svoj denar, ko je pa treba pokazati, da tudi oni čutijo z njim, se pa pokažejo v pravi luči. Delavskega lista nočejo v svoji hiši ali gostilni. Vi delavci si pa zapomnite imena tistih, ki ne marajo vašega lista, ker ti najbrže tudi ne marajo vašega denarja... Zato kupujte vse vaše potrebščine le pri onih, ki imajo naročen vaš list. Kdor ni z nami, je proti nam.

Rajhenburg — Senovo. Po triletnem popolnem mrtvili, ki je zavladal pri nas ob času rudarske stavke, se je začelo zopet oživljati gibanje med onim delom rudarjev, ki kljub terorju in preganjanju niso klonili glave. V petek, 1. januarja, se je vršil sestanek zaupnikov v Del. domu, na kojem je s. Krušič obširno poročal o nalogah, katere nas čakajo, posebno z ozirom na volitve v Delavsko zbornico, katere so pred durmi. Istotako je v svojem govoru naglašal potrebo močne strokovne organizacije. Navzoči so si tudi res vzeli za nalogo, da bodo pridno delali za volitve kakor tudi za pridobivanje novih članov. Delavci v Rajhenburgu pozdravljamo obenem nov delavski dnevnik »Delavska Politika«, ki nam naj daje smernice za bodoče delo, ter brani naše interese. Toliko za danes, drugič kaj več o razmerah, ki vladajo pri našem rudniku. K...

Iz Mežiške doline.

Iz Mežiške doline. Delavci iz Mežiške doline pozdravljamo »Del. Politiko«. Dobili smo prve številke in povedati moramo, da so nam ugajale. List je res prežet socialističnega duha. Delavstvo v Mežiški dolini, toliko povem že lahko danes, se bo našega dnevnika oklenilo z njemu lastno pridnostjo in ljubeznijo. Šele sedaj, ko imamo končno zopet svoj dnevnik, vidimo, kako nam je potreben in koristen, koliko nam laho pomaga v naši težki borbi. Naročili se bomo nanj in dopisovali vanj. »Delavska Politika« smatramo za naš list; naša dolžnost je, da ga širimo in podpiramo. Vse naše sodruge iz Mežiške doline vabimo tudi s tega mesta, da se v smislu sklepa naših organizacij vsi naročijo na naš dnevnik.

Shodi. V zadnjem času smo imeli v naši dolini več delavskih strokovnih

Dnevne novice.

Delavska zbornica in klerikaleci. »Slovenec« glasilu veleposestnika in škofa Jegliča, veleindustrijaleca Pollaka in dr. Korošca, dobrotnika železničarjev (oj, Zaloška cesta!) z vso vnemo in demagogijo vodi borbo za Delavsko zbornico. Počasi gospodje kapitalisti! Mi vemo prav dobro, da se vam sline cede po »Delavski zbornici«, ali iz te vaše moke ne bo kruha. Delavci so spregledali taktiko »Večernega lista«, ki ji je sledila Zaloška cesta! Se so vidni sledovi nedolžno prelite krvi...

Vera je v nevarnosti! Kje? I, no pri volitvah v »Delavsko zbornico«. »Slovenec« je že začel s staro pesmijo, ali vera mi bera, in pri Delavski zbornici za enkrat še ni — bere! Da se razumemo!

Nobene alimentacije. Sramota za človeško družbo je, da se zakonski možje in žene tožarijo za alimentacije, ako drug drugega varajo v ljubezni, kakor pravi vaš dopisnik v primeru nekega ljubljanskega frizerja. Boriti se moramo proti zastarelemu zakonskemu pravu. Ker je cela človeška družba postavljena na glavo, je tudi to. Mož zasluži za svojih 8 ur toliko, da vzdržuje družino, ženo (mati), ki mora dostikrat delati po 16 ur ter prečuti dosti noči pri otrocih, pa je človeška družba zavrgla in jo ponižala tako kruto, da ji za njeno delo ni določila toliko, da bi brez alimentacije lahko živela. Res boriti se je treba proti zastarelemu zakonskemu pravu in proti celi zastareli človeški družbi ter jo preurediti tako, da bo vsak član človeštva, kateri dela, tudi plačan za svoje delo. Mož naj prejme za svoje delo pošteno plačilo, žena pa za svoje, saj opravlja eno najvažnejših in najplemenitejših nalog, ker rodi in goji otroke. Kadar se preurede zastareli zakoni in se uveljavijo boljši, pri katerih bodo sodelovale tudi žene, bodo prenehale tudi tožbe za alimentacije. Zvesti možje in žene se bodo pa še bolj ljubili, kakor so se do sedaj, ker se bodo potem ženili iz ljubezni in ne radi denarja. Zatorej delajmo vsi za odpravo cele te zastarele človeške družbe, z njo vred bodo izginili tudi zastareli zakoni.

Podaljšanje pokojniške dobe za državne uradnike je raztegnila belgrajska vlada na 15 let. Doslej je bil državni nameščenec že po desetih letih upravičen po primerni službeni dobi do majhne pokojnine.

Rekordni Silvestrov večer. Ni samo Ljubljana živahna mod starim in novim letom. Berlin je dosegel na Silvestrov večer rekord v pretepih, aretacijah in nezgodah. 353 oseb so obvezali na reševalnih postajah, 450 oseb so v tej noči aretirali in gasilci so bili »samo« devetinšestdesetkrat klicani. V različnih gostilnah so se stopli in ubili so dva delavca.

Delavska Akademija v Ljubljani. v četrtek, 7. januarja ob 7. uri zvečer se bo vršilo v veliki dvorani Mestnega doma 13. redno predavanje. Predava g. prof. Sarabon o temi »Sport«.

Kako napreduje prebivalstvo naših mest? Ljubljana se od l. 1850 ni pomnožila glede števila članov. Novo mesto ima par sto prirastka. Kranj in Radovljica skoro nič, Kostanjevico, Krško in druga mesta pa poseketa ljubljanski Grad ter Kolizej. In vendar smo svež narod!

Pošta je postala odločna. Ravnateljstvo v Novem Sadu je neusmiljeno odvzela telefone vsem onim, ki do novega leta niso poravnali taks. Značilno je, da so med njimi baš državni uradi in celo policijsko ravnateljstvo. Kdo plačuje? Kdo prejema? Nekoliko popravka bi bilo potrebno tudi v Ljubljani.

Nekaj za gosp. Janeza Kalana. Protialkoholno in temperenčno gibanje mima vrela iz današnje dobe, porajalo se je že pred tisočletji. Že Ramzes II. je leta 1350. ustanovil ligo zoper pijančevanje starih Egipčanov, kakor je to leta 1902 dokazal s svojimi risbami list »France Médicales«. Sploh so ga v Egiptu hudo lomili.

Radikalni uspeh v protialkoholni propagandi pa je dosegel neki Decaeneus. Dočim so Goti bili do takrat preveč naklonjeni Bahu, je on s svojimi gorečimi govori dosegel, da so polagoma porezali vse vinske trte in poslej živeli brez vina.

Kot je znano, je Amerika (Zedinjene države) uvedla prisilno abstinenco. Kaj je to pomagalo? V lekarni dobiš alkohola, kolikor ga hočeš, če ga dobro plačaš. Ako pa se odpelješ tri milje od ameriške obali na svobodno morje, ali če prekoračiš mejo Kanade, se lahko napiješ do mrtvega.

Najboljše sredstvo v boju proti alkoholu bo pač zavest človečanstva!

Delavska usoda. V tork ob desetih se je zgrudil na stopnicah Frančiškanske cerkve upokojeni železničar Franc Jeran, stanujoč v Spodnji Šiški. Prepeljali so ga v splošno bolnico z rešilnim vozom. Znak naše socialne bede, ki dopušča, da ljudje, ki so delali vse življenje, mró po stopnicah.

Med prazniki so kradli kar za stavo, vrgli so se zlasti na obrtnike. Tako je bilo Vekoslavu Koželju ukradeno njegovo obrtniško orodje v vrednosti 535 Din. — Francu Šušteršiču so ukradli za 100 Din desk.

Pretepi in zabavljanje. Bratje Hrvatje so bili hudi, tako je neki Hrvat pretepel nekega brata Slovenca, da je moral posredovati policija in rešilni voz. Slovenci smo pa zabavljali čez državo, in je policija zato aretirala nekega M. A.

Razgrajanje. Tudi pili smo precej in kalili nočni mir. Zlasti po Florjanski ulici je bilo živahno. Tudi Stari trg ni bil dolgočasen. Naravnost za-

in združnih shodov in sestankov, ki so bili vsi dobro posečeni. Opažamo sploh, da se delavsko gibanje zopet oživlja, pridobiva na zaupanju in borbenosti. Medsebojnega boja ni več, to so vsi razveseljivi znaki, da zopet napredujemo.

Ptuj.

Ptuj. Staro leto smo pokopali z vsemi slovesnostmi in večinoma na tak način, da imamo za novo leto — mačka, nekateri samo fizičnega, drugi tudi moralnega. Zanimivo je, da so Silvestrove večere priredile v Ptuj samo kulturne organizacije vseh barv: Narodna čitalnica v Narodnem domu, nemški Gesangverein v Društvenem domu, del. izobr. društvo »Svoboda« pa v Vinariji na Novem svetu. Veselečni prostori so bili pri vseh premajhni, pri »Svobod« tako, da je veliko ljudi moralo oditi, ker niso dobili prostora, plesalcev pa je bilo toliko, da so morali plesati na hrvaško-zagorski način, cepetaje na enem mestu. Staro leto s sivo brado in z zgubananim čelom se je poslovilo dostojan-

stveno in se oprostilo, da ni moglo delavstvu prinesiti tega, kar mu je ob svojem rojstvu obetalo. Novo leto je nastopilo v prijetni obilici in je pozdravilo v vznešenih besedah svoje rojstvo in izjavilo, da je ono posebne vrste novo leto, in sicer delavsko. Kot tako je želelo delavstvu, da ga najde na prihodnje Silvestrovo opremljena s tremi lastnostmi: z delavsko samozavestjo, delavsko slogom in rezultatom obeh teh, z delasko močjo. Da pa bo delavstvo pridobilo te lastnosti, je povabilo vse goste, da se priključijo izobraževalnemu društvu »Svoboda«, ker teh lastnosti se je treba priučiti.

Pa še nekaj o moralnem mačku, ki sem ga gori omenil. Dovolite, da Vam povem naslednjo zgodbo: Pogorela je vas. Vsi vaščani so dobili podpore in zavarovalnine in že so mislili, sezidati vas nanovo. Pa se je v tem oglasil moder mož in dejal: Čakajte! Denar sicer imamo, pa ga je še premalo! Napravimo društvo pogorelecev in priredimo še veselico v korist društva, čisti dobiček pa razdelimo med člane! Dobro — veselica se je vršila, zavarovalnina se je zapila, ker

se je vsak potrudil, da bi društvo imelo čim več dobička. Nazadnje napravijo obračun in najdejo, da dobi vsak član 10 Din od čistega dobička... Skoraj tako se mi zdi, da se godi nam pri teh veseliceh. Vzemimo nabiralno polo in pojdi od človeka do človeka — prepričan sem, nabral ne boš ničesar. Ali — napravimo veselico: Plačš radevolje vstopnino, kupiš rože in dopisnice, zapišeš veliko svoto denarja — koliko dobička pa imaš ti od tega? Koliko društvo?!

»Svoboda« v Ptuj priredi za svoje člane knjigovodski tečaj, ki bo trajal približno 5 do 6 mesecev. Učil nas bo g. Kveder, ravnatelj meščanske šole, in upamo, da prav uspešno. Ali kakor ni na svetu samo bog dobrega, temveč tudi bog slabega, tako imamo tudi tu zapreke, ki jih nismo pričakovali. Mestno upravo smo prosili, da bi nam dovolila porabo ene šolske sobe v mladiki. Mestna uprava, kate-re last je mladika, bi bila s tem zadovoljna, ali gospod šolski nadzornik Gorjup, velik narodnjakar, ki misli, da je sam vzel narodnost v zakup, je odločno proti temu, da bi se to neumno delavstvo kaj izobraževalo. Le poča-

kajte še malo, bomo Vam že dali slovenski blok nanovo pri prihodnjih obč. volitvah, ko boste zopet trkali na narodnjakarstvo. Je čisto prav, da smo Vas zopet malo spoznali. — Tečaj pa se bo vršil vkljub temu in se začne v soboto 9. jan. 1926 v posebni sobi »Vinarije«. Pojasnila daje predsednik s. Kramaršič. — Vpisanih je že nad 20 udeležencev in jih še toliko pričakujemo. Upamo, da bomo tudi to zapreko odstranili vkljub kljubovanju raznih inšpektorjev. Sedaj tudi vemo, kdo je tisti, ki nam nasprotuje pri ustanovitvi telovadnega odseka. Imamo vlogo za dovoljenje lokala že nad pol leta na Mestni upravi, pa še do-slej ni rešena, ker jo vlačijo od Pon-cija do Pilata. Sedaj pa še menijo, da mora to biti rešeno — pri velikem županu. Za počt. Hvala, gospodje, ki imate s tem opravka. Ne mučimo Vas radi s takimi težkimi stvarmi, popu-stiti pa ne moremo. Preje ste zabavljali čez slabe šolske razmere pod Avstrijo, za koliko ste sami boljši? Zakaj nam stavite ovire v takih re-čeh? Ali res mislite, da delavstvo ne sme imeti svojih izobraževalnih odse-kov? To meji že precej na abderitstvo.

Razširjajte „DELAVSKE POLITIKO!“

V ZAGORJE!

Uprava našega lista išče spretna raznašalce oz. kolporterje za Zagorje in okolico. Oglasiti se je pisмено na upravo Delavske Politike v Ljubljani.

PISALNI STROJ

rabljen. v dobrem stanju, se kupi. Ponudbe na upr. lista.

la. premog

trboveljski in drva

nuđim na drobno in debelo

po najnižjih cenah 51

Franc Slovša, Ljubljana, Kolesijska ulica št. 20.

Ne prezrite

pri nakupu moške, fantovske in deške konfekcije kakor tudi vsakovrstne obutve **našo detaljno trgovino na Erjavčevi c. 2 in Gradišče 4**

ker smo **priznано najeenejši**, tako n. pr.:

Obleke iz trpežnega suknja od Din 380.— naprej; **Zimske suknjiči** od Din 180.— naprej; **Zimske suknje** od Din 460.— naprej; **Hlače** že od Din 48.— naprej; **Jahalne hlače** od Din 56.— naprej; **Dežne plašče** od Din 196.— naprej i. t. d.

Najboljše blago, prvovrstna izdelava in nedosegljivo nizke cene.

Konfekcijska tovarna FRAN DERENDA & Cie, Ljubljana.

KRUH

iz Prve delavske pekarnе v Ljubljani je

najboljši.

Zahtevajte ga v vsaki prodajalni!

Stavbena, konzumna in gostilniška zadruga „Delavski dom“ v Trbovljah

r. z. z. o. z.

Pristop. Din 0.50; Delež Din 50.—; Rez. in podp. sklad Din 45.000.—; Deležni sklad Din 15.000.—.

ZADRUŽNE PRODAJALNE: 1. Trbovlje - Vode št. 287	ZADRUŽNE GOSTILNE: 1. Trbovlje - Vode (v Delav. domu)
2. „ - Loke št. 277	2. „ - Dobrna
3. Senovo pri Rajhenburgu	3. Senovo pri Rajhenburgu (v last. h.)

V Trbovljah ima veliko dvorano za vse prireditve. — Oskrbuje vse življenske potrebščine.

V lastnem hranilnem oddelku skuplja hranilne vloge, ki so dosegle že višino **Din 700.000.—**

ZADRUŽNA BANKA V LJUBLJANI

Aleksandrova cesta

je centralni denarni zavod delavskih in kmetjskih zadrug Slovenije

Obrestuje naloženi denar zelo ugodno in po dogovoru. **Izvršuje** vestno in kulantno vse posle, ki spadajo v bančno stroko. **Izvršuje** nakazila v tuzemstvo in v inozemstvo.

Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje. **Izdaja uverenja** za izvoz blaga. **Prodaja srečke državne loterije** i. t. d. i. t. d.

Brzjavni naslov: Zadrubanka, Ljubljana. — Telefon št. 367.